

DFÆL·bladet

Medlemsblad for Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer

Nr. 96 maj 2008

Oui Oui på vandet efter gennemgribende restaurering
En skarring kan repareres
Et gammelt billede fuld af drengedømme

Oui Oui klar igen efter 10 års restaurering

K.A.S. har en speciel klubbåd, en 6mR fra 1922. Her fortælles bådens historie fra dengang og til nu i april 2008, hvor den søsættes på ny.

Af Henrik Effersøe

Forhistorien

Den allerførste båd blev overdraget klubben allerede i det første år, 1891. Formålet med at anskaffe denne kragejolle var – ligesom de mange efterfølgere den fik – at lære klubbens medlemmer at sejle. I 1914 fik man efter megen debat bygget en åben gaffelrigget båd »Freja«, der viste sig meget velegnet til formålet. Hvad har dette dog med Oui Oui at gøre, vil nogen spørge. Vent lidt, det kommer...

K.A.S. kunne i 1900-tallets begyndelse prale med mange kendte sejlere blandt medlemmerne, der vandt både Danmarks- og internationale mesterskaber – ofte havde disse sejlere dog både K.A.S. og K.D.Y.-emblem.

Oui Oui med kahyt ved Assens i 1937. her opnåede båden nogle af dens største sejre

Kjøbenhavns Amatør-Sejlkлуб (K.A.S.) er en af de ældste sejlkлубber i Danmark (1891).

Klubben har været medlem af DFÆL siden starten – og DFÆL's stifter Bent Aarre var også K.A.S.-medlem. Klubben er også det DFÆL-medlem, der har de fleste både i vores register – med den flotte 6mR, hvis spændende historie der berettes om, er det nu hele 5! De 4 øvrige er de legendariske gaffelriggede skolebåde, som der absolut ingen planer er om at erstatte med glasfiberbåde. Nye sejlere i København skal fortsat

lære alt om klyverbomme og pikfald og hvert forår slibe, spartle og lakere som alle andre DFÆL-medlemmer. Blandt disse elever rekrutteres der naturligt nok en del nye træbådsejere.

Den 27. april blev 6-meteren Oui Oui atter søsat og K.A.S.' klubblad Barkassen bragte derfor i sit aprilnummer denne artikel om bådens historie, som er skrevet af K.A.S./DFÆL-medlemmet Henrik Effersøe (S 38 D 1 Bel Ami).

En af disse sejlere var direktør for Magasin du Nord, William Vett hed han, og han var så velhavende, at han købte ny båd ca. hvertandet år for at gøre sig gældende på kapsejlsbanerne i det nyeste nye. I 1922 havde han ladet bygget en 6mR, som var bygget på stålspant i stedet for de traditionelle ege-spant. Det var den legendariske norske konstruktør Johan Anker fra Oslo, der havde tegnet båden, der også blev bygget på hans eget værft lidt syd for byen.

En 6mR båd er en fuldblods kapsejlsbåd, der også har været olympisk bådtype. Chr. X havde også en 6mR-båd. Klassen eksisterer den dag i dag og der bygges fortsat moderne 6-metere.

Til K.A.S. for første gang

Vett deltog i forskellige nationale og internationale stævner med båden, som da også gjorde sig pænt gældende – men den blev ikke noget afgørende gennembrud for Vett. Forsidebilledet på Barkassen viser Oui Oui, som båden blev døbt, under kapsejlsden ved Cowes i Sydengland i 1923. Den blev transporteret både frem og tilbage pr. damper, som bladet Sejlsport berettede. I 1924 var det på tide for William Vett at få en ny båd, og han tilbød nu generøst K.A.S. båden kvit og frit for at stimulere interessen for kapsejls blandt klubbens medlemmer. Der var nemlig sket det, at mens sejlerskolen fik succes fra starten i 1891, var medlemmernes placeringer på kapsejlsbanerne efterhånden gået lidt ned ad bakke. K.A.S. takkede ja, og der blev

For- og agterstavn blev også fornyet

nedskrevet en række særlige regler for benyttelsen af Oui Oui, ligesom der blev ført nøje regnskab med omkostningerne. Medlemmerne deltog i kapsejladser i de kommende år, og særlig 1925 skal fremhæves for flere 1. pladser for båden. Egentlig tursejlad var ikke tilladt – det var ved kapsejladsstævnerne hvor K.A.S. igen skulle gøre sig gældende. Desværre var K.A.S.' æra som førende kapsejladsklub forbi og klubbens bestyrelse fik så den idé at spørge William Vett, om man måtte sælge båden og så bruge salgssummen til hjælp til anskaffelsen af endnu en gaffelrigger til Sejlerskolen. William Vett godkendte forslaget og Oui Oui blev solgt i 1927 – samme år som gaffelrigger nr. 2 »Ydun« blev søsat. Som bekendt har vi stadig »Ydun« i klubflåden, og den har sejlet med elever hver aften i sæsonen siden 1927!

Hvad blev der af Oui Oui?

Oui Oui blev solgt til et medlem af Øresunds Sejlklub

Frem, og den fik som mange af de tidlige både i 6mR-lassen kahyt. Sidenhen var der kort imellem ejerne, og så vidt det har været muligt at finde ud af, har båden til dato haft mindst 20 ejere fordelt over hele landet. En periode, der skal fremhæves er midten af 1930'erne, hvor den blev ejet og sejlet af Chr. Dyrhauge i Assens, og hvor den sejrede overalt, hvor den deltog. En avisartikel beretter, at den fik 5 pokaler ud af 6 mulige – overskriften på artiklen er »Oui Oui paa Vej mod Stjernerne« – mindre kunne ikke gøre det! Krigen slap den desværre ikke igennem med sin blykøl i behold – prisen på bly var dengang så høj, at man kunne få ca 3 nye både (med jernkøl) for sin gamle blykøl. I 1970'erne ser vi båden med en forfærdelig firkantet kahyt og med en afskåret hæk. Den udstyres dog med et fint teakdæk. Billeder fra 1980'erne viser Oui Oui med endnu en ny kahyt, der passer lidt bedre til bådens linier og endelig ved vi, at der bliver ilagt motor på et sent tidspunkt i forløbet.

Til K.A.S. for anden gang

I 1997 overvejede et af vores spidsgatter-medlemmer at anskaffe sig en hurtigere båd til kapsejladserne om torsdagen. Han spurgte om jeg havde lyst til at være med til at se på et par mulige emner. Et af disse var en 6-meter R, der lå på bådpladsen i Køge. Vi var der kun i meget kort tid, for bådens tilstand gjorde, at han meddelte, at han ikke var interesseret. Bådens navn var Qui Qui og sammen med den historiske konsulent hos Dansk Forening for Ældre Lystfartøjer blev det efter lidt søgen i gamle bøger »afsløret«, at der var tale om William Vetts og K.A.S.' gamle båd fra 1922, Oui Oui. En lille gruppe af K.A.S.-medlemmer mente ikke, det kunne gå an, at båden gik til grunde dernede i Køge, og vi forespurgte bestyrelsen, om vi måtte købe båden (billigt) og gå i gang med restaureringen. Formålet med båden skulle – dengang som nu – være at sejle kapsejlad. Oui Oui skulle tilbage til K.A.S. som en særlig klubbåd – som et helt specielt tilbud til medlemmerne. Bestyrelsen var med et pænt flertal med på ideen, dog måtte vi ikke give de forlangte 35.000 kr for båden – højst 25.000. Ejeren blev tilbudt 15.000 mod at han beholdt motoren. Han sagde straks ja.

Efter at Oui Oui var transporteret til Svanemøllehavnen i begyndelsen af november måned 1997, begyndte

Fra den festlige sosatning ses protektor for KAS, hans kongelige højhed Prins Henrik under stævnen på Ovi Ovi

gruppens drøftelser om hvordan, den skulle restaureres, og hvordan arbejdet skulle foregå. Konklusionen blev, at båden skulle føres tilbage til den originale, åbne udgave fra 1922 og at den i det hele taget så vidt muligt skulle restaureres tro mod Ankers konstruktionstegning (som vi havde fundet i en lille bog). Mange gode folk blev konsulteret og diskussionerne var mange. Sidenhen gik demonteringsarbejdet i gang – der var et par overraskelser i form af møre spanter og svøb. Det viste sig snart, at alt det, der var blevet skiftet ud og limet sammen af flere stykker træ var delamineret – 1970ernes lim var altså ikke god nok. Vi besluttede derfor at båden igen skulle have stålspanter – der var kun 1½ af de originale 19 stk tilbage. De nye 18 stk. blev fremstillet af rustfrit stål, mens spant nr. 3 kunne sandblæses, svejses og varmgalvaniseres.

Kølen af jern havde vi ikke fidus til – en blykøl måtte skaffes til veje. Men det blev en større sag med konstruktion, modelbyggeri og siden støbning nede på bådpladsen. Både to gamle køle, blykabler, røntgenbly fra et tandlægemedlem samt diverse blybarrer anvendt som ballastbly fundet i forladte skure på pladsen indgår i den nye blykøl. Og den vejer de normerede 2 tons.

Hvem laver alt dette, vil læseren nu spørge. Det gør en lille håndfuld medlemmer med god moralsk støtte fra både bestyrelsen, medlemmerne såvel som eksterne samarbejdspartner. En må vi dog fremhæve for alle andre: Erik Skovgaard Jensen har været »bygmester« på projektet hele vejen igennem, og uden ham var det ikke lykkedes! Alle andre har i grunden været arbejdsdrengene under kyndig og bestemt vejledning fra Erik. Vi er alle stolte af resultatet, men æren tilfalder Erik.

Det vil føre for vidt at beskrive alle faser af arbejdet, der er foregået på vores bådplads sommer som vinter, hverdage som i weekender og ferier. En idé om omfanget kan man forhåbentlig få ved at se på de billeder, der ledsager denne artikel. Tre spørgsmål har vi fået igen og igen, så de må hellere gentages her – med tilhørende svar: Spørgsmål

1: *Hvor meget af den originale båd er bevaret?* Svaret er: Ikke så forfærdelig meget, men det har først vist sig efterhånden. Det er skønsmæssigt kun 10-15 % af båden, der er original. Overlevet har en del svøb, dele af bjælkevægerne, spant nr. 3, en dæksbjælke, den centrale del af trækølen samt masten, der dog ikke er fra 1922. Klædningen af hondurasmahogni kunne ikke reddes – den er derfor ny (men den er af hondurasmahogni!) Det 2. spørgsmål igennem årene har været: *Var det ikke lettere/billigere/smartere at bygge en ny båd?* Svaret har altid været, at så ville det jo ikke være Oui Oui! Bådens sjæl er jo bevaret trods den gennemgribende restaurering og bådens facon ligeså. Spørgsmål 3: *Hvornår er den færdig?* Vi har altid svaret, at det er den, når vi er færdige med arbejdet. Men nu kan vi sige det mere præcist: *27. april 2008 er den sejklar!*

Hvad så nu?

Oui Oui skal som lovet i 1997 være en ganske speciel klubbåd. Dvs. den er ikke en skolebåd, den er heller ikke en båd for en indspist skare af medlemmer, der holder andre ude, nej båden skal principielt være en båd for alle klubbens medlemmer – under visse betingelser: man skal have mod på og lyst til at sejle kapsejlad – ikke frokostsejlad. Man skal have visse grundlæggende færdigheder – en due-lighedsprøve er minimumskravet. Skipperne på Oui Oui vil i den første tid være fra gruppen omkring bådens restaurering samt et par andre – men så hurtigt som muligt vil vi arbejde på at sprede ansvaret ud på mange flere. Det er vigtigt at båden behandles rigtigt og professionelt – og helst uden skader, så derfor går vi lidt forsigtigt frem. Det er også vigtigt for gruppen at båden sejles, bruges og viser K.A.S.-standeren ved kapsejladstævner rundt om i landet og i det nære udland – om den vinder solvtøj må tiden så vise. Uanset hvad, så er der mulighed for alle interesserede medlemmer for at komme ud at sejle i den mest klassiske kapsejladsbådtype, nemlig 6mR. Hvilken anden klub end K.A.S. har sådan et tilbud til sine medlemmer?

Ved paradesejladsen efter sosætningen ses Oui Oui midt i en elegant vending

DFÆL
C/o Birthe Molbech
Holstebrogade 4, 3.tv.
++++1215++++
2100 København Ø

B

 POST
PP DANMARK

Kongelig søsætning

Da Ovi Ovi skulle søsættes efter 10 års arbejdsindsats, var hkk Prins Henrik med til at kaste glans over festlighederne. Prins Henrik er protektor for Københavns Amator Sejlklub, K.A.S.

Prinsen sejler her ud på en æresrunde, hvorefter mange KAS-medlemmer fik lejlighed til at prøve en fuldblodssejlbåd.

Erik Skovgaard Jensen, som har været ankermand på projektet er med og ser til, at alt går forsvarligt til.

